

Smittejegerne

Infeksjonsepidemiologi
for oss

En tegneserie av
Esther og Florian
Norsk av Hege

You are free:

- * to Share — to copy, distribute, display, and perform the work
- * to Remix — to make derivative works

Under the following conditions:

- * Attribution. You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- * Noncommercial. You may not use this work for commercial purposes.
- * Share Alike. If you alter, transform, or build upon this work, you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one.
- * For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work. The best way to do this is with a link to <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/us/>.
- * Any of the above conditions can be waived if you get permission from the copyright holder.
- * Apart from the remix rights granted under this license, nothing in this license impairs or restricts the author's moral rights.

www.creativecommons.org

WWW-DISEASE-DETECTIVES-ORG

ESTHER@DISEASE-DETECTIVES.ORG
FLORIAN@DISEASE-DETECTIVES.ORG

Det er sommer; skoleferien har akkurat begynt. Michael, Lucy og Thomas, som er venner, har lyst til å spille fotball i parken. Michael og Thomas er tolv, Lucy er elleve.

Jeg vil bare spille hvis Lukas er på mitt lag, ellers har jeg ikke sjans til å vinne mot dere to!

Greit, men jeg har ikke sett ham på en stund... Han var ikke på skolen i går. Kanskje familien hans har reist på ferie allerede.

De ringer på hos Luca. Moren hans åpner døren.

Beklager, men Luca har vært syk i to dager. Han har veldig vondt i magen og en del feber.

Han skulle nok gjerne ha spilt fotball med dere. Kanskje han følger seg bedre i morgen...

Åååå, så dumt! Vi håper han blir frisk fort!

Stakkars Luca! Hva skal vi gjøre nå, da? Hvem kan vi få til å spille på mitt lag?

Jeg vet hvem! Daniel blir med. Han scoret et kjempebra mål i gymtimen forleden. Han bor der borte.

Men når de ringer på hos Daniel får de seg en overraskelse.

Hei Michael og Thomas. Hei Lucy.

Hei Fru Jørgensen. Er Daniel hjemme? Vi har lyst til å spille fotball med ham.

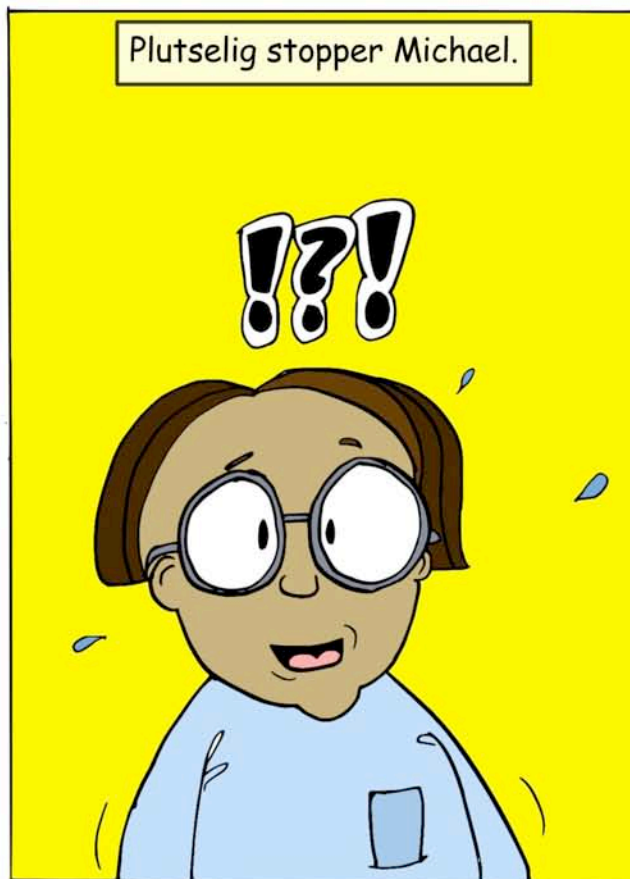
Huffameg. Daniel ligger dessverre i sengen med feber. Jeg har også veldig vondt i magen. Kanskje dere kan komme innom igjen om et par dager?

OK. Det var synd, men håper dere begge blir friske snart. Ha det.

Alle har blitt syke samtidig, og i skoleferien.

Det er urettferdig! Alle som skulle spille på mitt lag har blitt syke!

Plutselig stopper Michael.

!?!?

Si det igjen!

Nei, før det...

Alle har blitt syke i skoleferien.

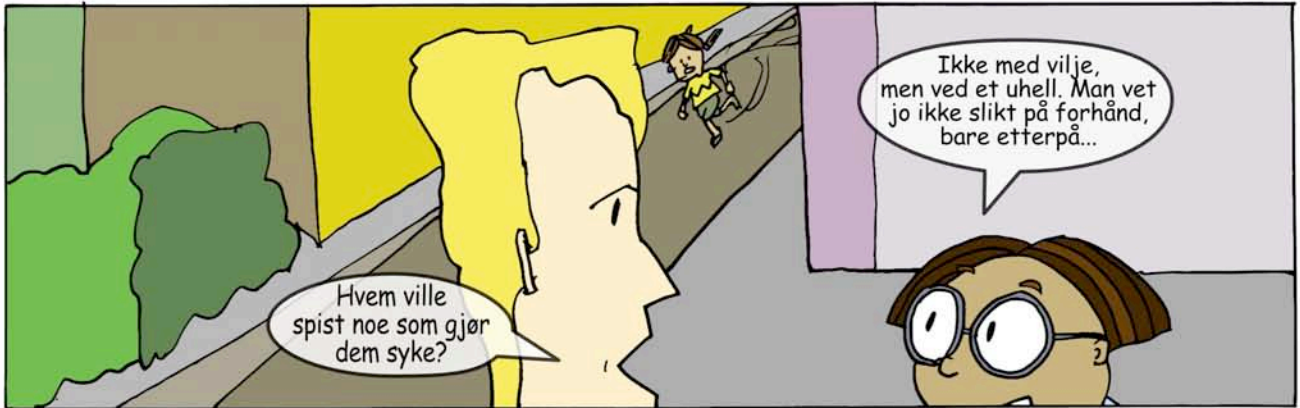

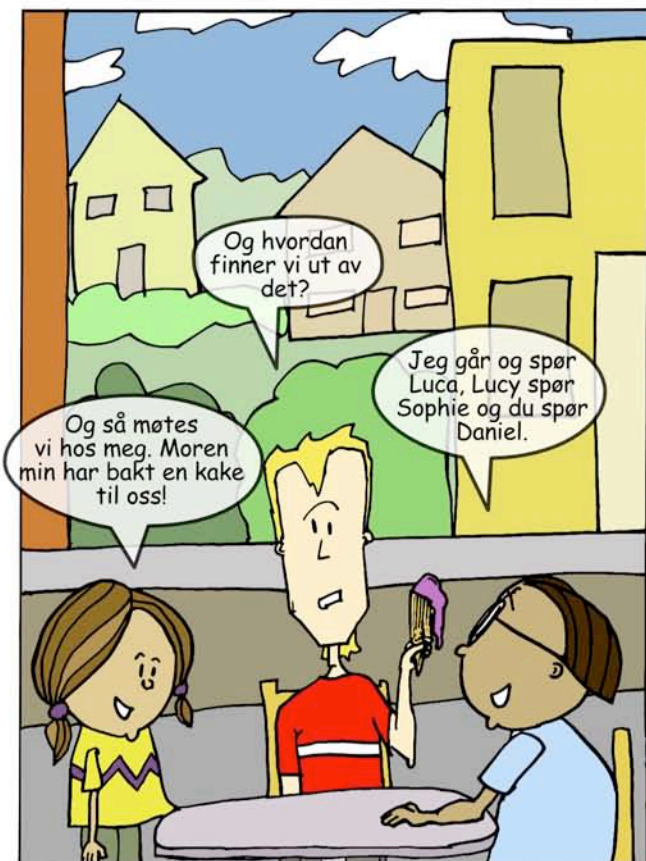
Alle har blitt syke samtidig.

I samme gate!!?

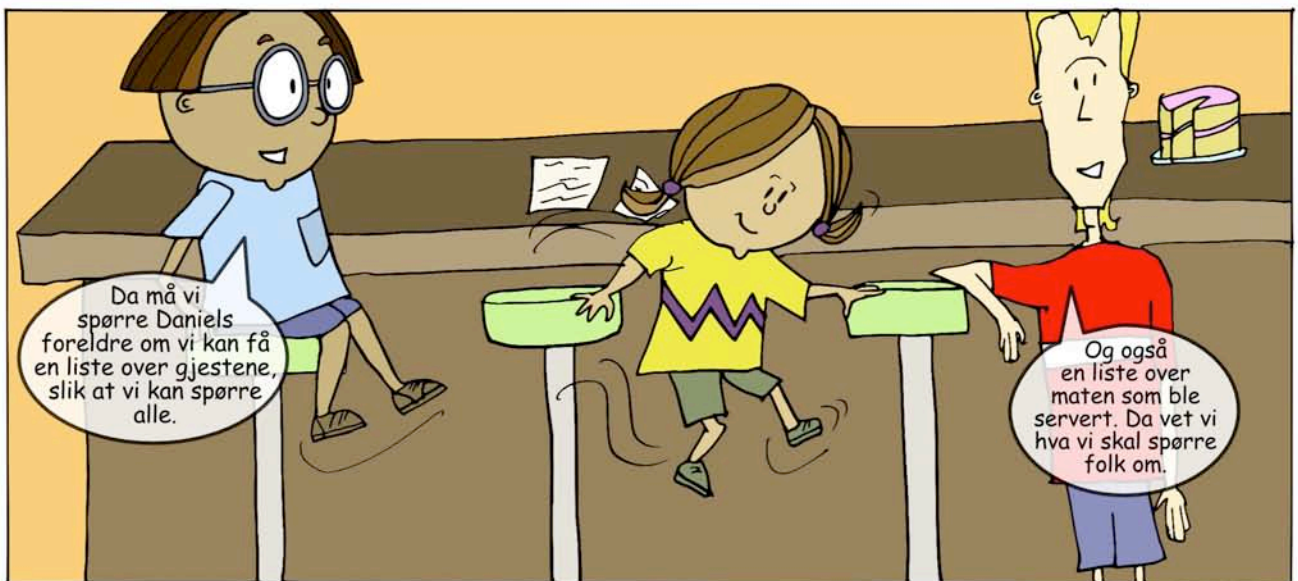

Så gikk Lucy, Thomas og Michael hjem til Daniel igjen for å spørre moren hans om å få en gjesteliste og en matliste, og selvfølgelig for å ønske vennen sin god og rask bedring.

Så besøkte de alle naboene som var på grillfesten og spurte dem hva de spiste på festen og om de fikk vondt i magen og feber etterpå.

Senere...

Det var hardt arbeid men listen er ferdig.

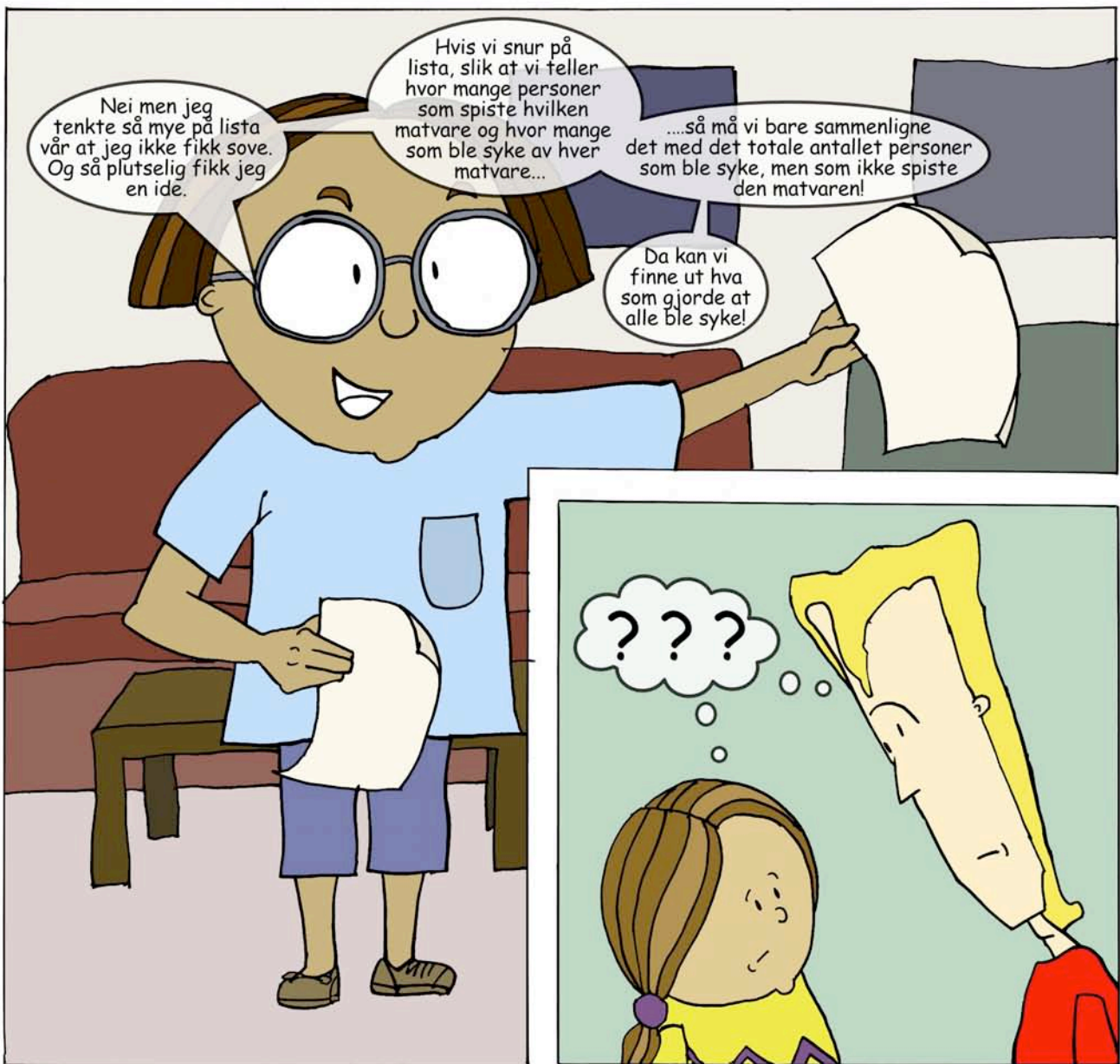
Navn	Spiste	Syk?	Når syk?
Luca	Hamburger Potetsalat Salat	mageknipt	Søndag
Daniel	Ostekake Appelsinjuice		
Lucy	Hamburger Tiramisu Pølser Vann	mageknipt feber	Søndag morgen
Sophies søster	Pølser Tiramisu Lemonade	ikke syk	ikke syk
	Hamburger Pastasalat	feber mageknipt sykehus!	Mandag

Jeg er trøtt. Jeg går hjem. Ser dere i morgen.

OK, sees i morgen. Hvor skal vi møtes?

Vi kan treffes hos meg etter forkost. Jeg tar med meg listen hjem. Sees i morgen!

Se, det er lett: den gamle listen vår hadde en rad for hver voksen eller barn, hva de spiste på grillfesten og om de ble syke.

Navn	Spiste	Syk?	Når syk?
Luca	Hamburger Potetsalat Salat	mageknip	Søndag
Daniel	Ostekake Appelsinjuice	mageknip feber	Søndag morgen
Lucy	Hamburger Tiramisu Pølser Vann	ikke syk	ikke syk
Sophies søster	Pølser Tiramisu Lemonade	feber mageknip sykehus!	Mandag
	Hamburger Pastasalat		

Jeg tenkte at de fleste av de som ble syke må ha spist dårlig mat. De som ikke har spist dårlig mat vil sannsynligvis fortsatt være friske.

Så, den nye listen har en liten tabell for hver matvare. Her er for eksempel hamburger-tabellen.

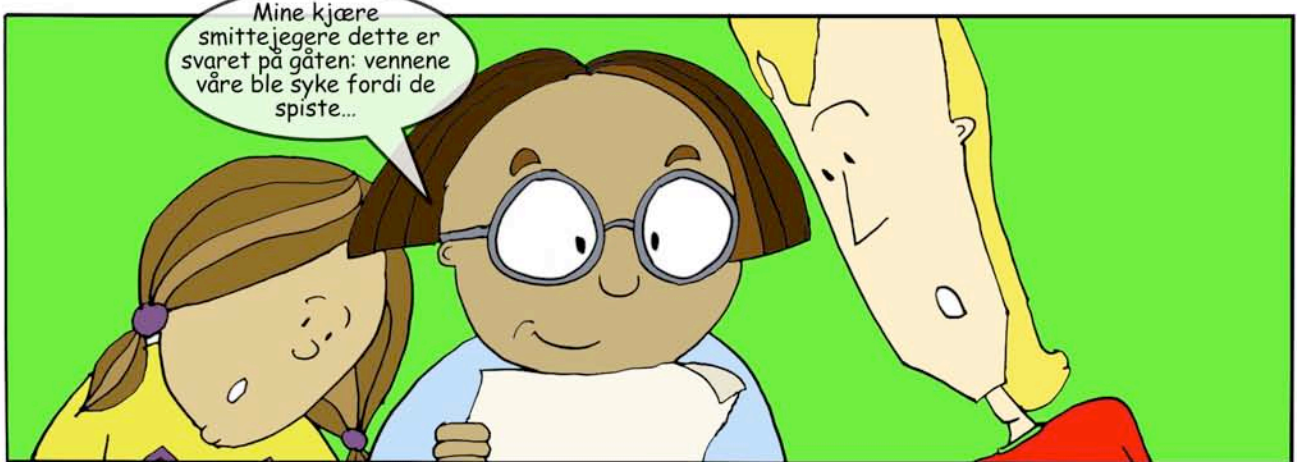
Først teller jeg hvor mange som spiste hamburger og hvor mange som ikke spiste hamburger.

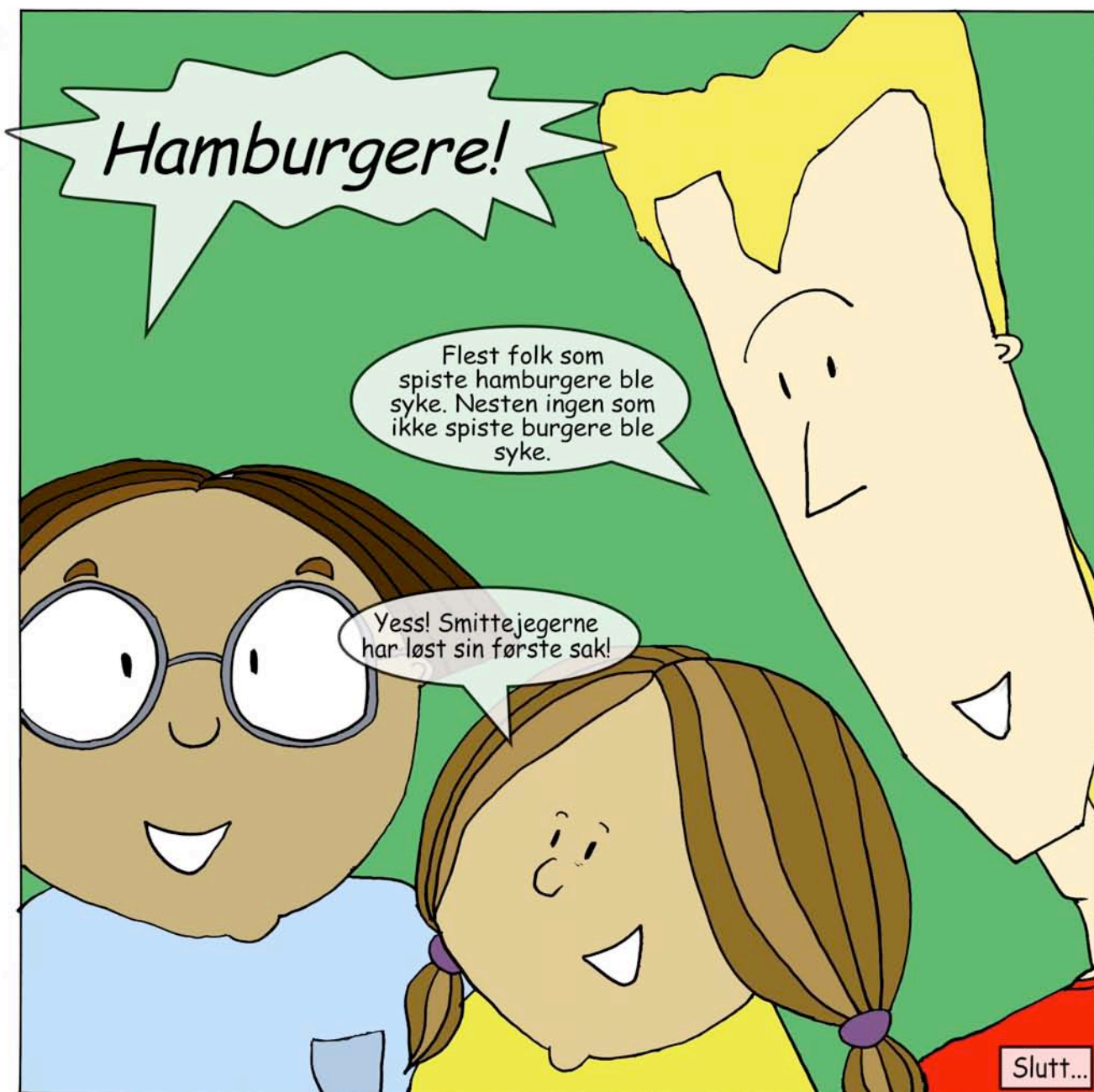
Så teller jeg hvor mange i hver av disse gruppene som ble syke.

For eksempel, her ser dere at 12 av de 18 gjestene spiste hamburgere og 6 spiste ikke hamburgere.

Av de 12 som spiste hamburgere, ble 10 syke. Av de 6 som ikke spiste burgere, ble bare en syk.

	syk	ikke syk	summe (totalt)
spiste hamburgere	10	2	12
spiste ikke hamburgere	1	5	6

Epilogue:

Litt senere viste det seg at Sophies søster (som måtte på sykehuset) hadde fått salmonellainfeksjon. Salmonella er skadelige bakterier som kan føre til voldsomme magesmerter og feber. Man kan få i seg salmonella ved å spise dårlig mat eller mat som ikke er skikkelig tilberedt.

Når smittevernlegen i byen forsøkte å finne ut hva som hadde forårsaket utbruddet, hadde våre små smittejegere allerede løst saken. Med sine lure ideer og ønske om å hjelpe vennene sine fant de ut at hamburgerne på grillfesten dessverre hadde vært dårlige. Moren til Daniel hadde fortsatt litt igjen av kjøttdeigen som hun hadde laget hamburgerne av. På et spesiallaboratorie fant de salmonellabakterier når de undersøkte den.

Smittevernlegen ga beskjed til butikken hvor moren til Daniel hadde kjøpt kjøttdeigen om å ikke selge mer av den dårlige kjøttdeigen.

På den måten kunne ingen andre kjøpe den og bli syke.

